

Ινστιτούτο ΕΝΑ

Ιδεολογικό, ξεπερασμένο, υψηλού ρίσκου και σημαντικού κόστους το κεφαλαιοποιητικό σύστημα για τις επικουρικές συντάξεις

Κείμενο εργασίας του Μενέλαου Θεοδωρουλάκη, διδάκτορα Κοινωνικής Πολιτικής, εμπειρογνώμονα σε θέματα συντάξεων

Η κυβέρνηση, με πρόσημα το δημογραφικό και τη βελτίωση της αποδοτικότητας των εισφορών της επικουρικής ασφάλισης και συνακόλουθα τη βελτίωση μακροοικονομικών δεικτών, εισοιγείται ένα αμιγώς κεφαλαιοποιητικό σύστημα ατομικών λογαριασμών για την επικουρική σύνταξη που θα λειτουργεί στον ήδη υφιστάμενο ή κάποιο άλλο δημόσιο φορέα, αλλά με ιδιωτική διαχείριση μέρους των αποθεματικών και σταδιακά του συνόλου τους, με τη διαχείριση της δημόσιας επικουρικής κοινωνικής ασφάλισης έτσι να περνά υποχρεωτικά για τους νέους ασφαλισμένους και προαιρετικά για τους νυν ασφαλισμένους κάτω των 35 ετών σε ιδιωτικές ασφαλιστικές, χρηματοπιστωτικές και χρηματοπιστωτικές εταιρείες.

Ξεπερασμένο μοντέλο

Η εμπειρία πολλών χωρών που πραγματοποιήσαν αντίστοιχες μεταρρυθμίσεις την τελευταία τεσσαρακονταετία απέδειξε ότι η κεφαλαιοποίηση είναι πολιτική ούτως ή άλλως υψηλού ρίσκου - το οποίο κρίσεις όπως αυτή του κορωνοϊού αυξάνουν κατά πολύ, ενώ και οι συνθήκες δεν είναι ιδιαίτερα αποδοτικές, με αποτέλεσμα 6 στις 10 χώρες (ILO: 2019)¹ να έχουν αποφασίσει την επιστροφή σε διανεμητικά συστήματα τόσο λόγω της διόγκωσης του κόστους μετάβασης όσο και λόγω των μειωμένων αποδόσεων και του υψηλού κόστους διαχείρισης (Σ. Ρομπόλης, Μπέτσος Β.: 2021).² Κάνοντας μια τέτοια πολιτική, ξεπερασμένη από τις εξελίξεις, και την επιλογή της μάλλον ιδεολογική και όχι ορθολογική.

Υψηλό κόστος μετάβασης

Η πρόταση ως στιγμή δεν έχει συγκεκριμενοποιηθεί και δεν έχει επαρκώς κοστολογηθεί, ειδικά σε σχέση με το κόστος της μετάβασης, για το οποίο υπάρχουν μεγάλες εντάσεις, αφού η θεσμοθέτηση της πρότασης δεν θα μειώσει απλώς σταδιακά τις εισπραττέμενες εισφορές λόγω μείωσης των ασφαλισμένων, όπως θα προκαλέσει π.χ. το δημογραφικό, αλλά θα τις εξαλείψει, διογκώνοντας κατά την περίοδο της μετάβασης το κόστος κάλυψης των ελλειμμάτων που, αντί να προκύψουν σταδιακά λόγω της μείωσης της αναλογίας εργαζομένων προς συνταξιούχους, θα δημιουργηθούν άμεσα. Το επίτιμο κόστος μετάβασης για τα πρώτα έτη εκτιμάται βάσει της έκθεσης Πισσαρίδη σε 1% - 1,3% του ΑΕΠ (2 - 2,6 δισ. ευρώ), κόστος που θα βαίνει μειούμενο έως 0,3% του ΑΕΠ το

2060 (Πισσαρίδης Χ., και άλλοι: 2020).³ Οι Σ. Ρομπόλης και Β. Μπέτσος από την πλευρά τους έχουν εκτιμήσει το κόστος μετάβασης σύμφωνα με την παρούσα πρόταση σε παρούσες αξίες σε 64 δισ. ευρώ (με υπόθεση εργασίας το σημερινό επίπεδο σύνταξης να παραμείνει σταθερό).⁴

Σε κάθε περίπτωση λοιπόν, πρόκειται για ποσά που για κάποια έτη είναι σχεδόν αντίστοιχα με το κόστος των επικουρικών στο σύνολο. Κόστος απαγορευτικό για τη δημοσιονομική πολιτική που καλείται η χώρα να εφαρμόσει ακόμα κι αν εκδοθούν ομόλογα υποχρεώσεων, όπως έχει προταθεί, καθώς αυτά θα διογκώσουν υπέρμετρα το δημόσιο χρέος.

Επισφάλεια και κίνδυνοι από την έκθεση σας αγορές

Σήμερα δεν υπάρχει καμία αναγκαία μεταρρύθμιση στην επικουρική ασφάλιση πέρα από ιδεολογικές εμμονές να εφαρμοστεί κάποια από τις διάφορες προτάσεις της παρούσας κυβέρνησης, που σε όλες τις περιπτώσεις αφήνουν τους σημερινούς συνταξιούχους της επικουρικής ασφάλισης αλλά και τους νυν ασφαλισμένους κάτω των 35 ετών έκθετους σε πλήρη αβεβαιότητα, δεδομένου ότι τα έσοδα για τις συντάξεις τους θα εκμνηστεύονται σταδιακά, γιατί οι εισφορές των νέων ασφαλισμένων θα τοποθετούνται σε ατομικούς λογαριασμούς και θα καλύπτονται από αντίστοιχη κρατική χρηματοδότηση που θα επιβαρύνει όλους τους γενικής φορολογίας. Είναι προφανές ότι η κυβέρνηση επιλέγει να μειώσει πιθανά το κόστος των μελλοντικών συντάξεων έπειτα από 40 έτη και να αυξήσει για την περίοδο έως τότε τις δημόσιες δαπάνες μειώνοντας τα πλεονάσματα ή και

δημιουργώντας νέα ελλείμματα, πολιτική που δεν είναι συμβατή με τους δημοσιονομικούς στόχους.

Τα μακροοικονομικά δεδομένα που τεκμηριώνουν την αποτελεσματικότητα της αμφισβητούνται και η κυβέρνηση δίνει και γι' αυτά μια όχι πολύ πειστική απάντηση, δηλώνοντας ότι η μεταρρύθμιση θα συμβάλει στην ανάπτυξη και την αύξηση της απασχόλησης. Συγκεκριμένα, ότι θα δημιουργήσει νέα αποθεματικά προς επένδυση ύψους έως και 99 δισ. ευρώ σε 40 χρόνια, (αφού έχει δημοσιονομικό κόστος 40-64 δισ. ευρώ σε περίοδο 60 ετών), ότι θα επιφέρει ενίσχυση της αποταμίευσης και των επενδύσεων και μ' αυτόν τον τρόπο θα οδηγήσει σε υψηλότερο πραγματικό ΑΕΠ κατά 6,9 δισ. ευρώ και σε 81.000 περισσότερες θέσεις εργασίας (ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης) κατά μέσο όρο ετησίως για τα επόμενα 40 χρόνια, χωρίς να αναφέρεται στην επίδραση που θα έχει το δημοσιονομικό κόστος της μετάβασης.⁵

Ιδεολογική προσέγγιση με σημαντικό ρίσκο και αβέβαιη απόδοση

Εν κατακλείδι, οι προτάσεις κυβέρνησης της ενέχουν μεγάλο ρίσκο, προωθούν την εξαγομίκευση και την ιδιωτικοποίηση της κοινωνικής ασφάλισης σε μεγάλο βαθμό, με παράλληλη κατάργηση της αρχής της κοινωνικής αλληλεγγύης, και δημιουργούν δυσβάστακτα δημοσιονομικά βάρη που δεν είναι συμβατά με τη δημοσιονομική πολιτική της χώρας για τα επόμενα έτη - όπως κι αν αυτή εντέλει διαμορφωθεί μετά το πέρας της πανδημίας και την επαναφορά, με διαφοροποιήσεις ή όχι, των δημοσιονομικών κανόνων-, αφού ρητά έχει αναφερθεί ότι το κόστος της μετάβασης θα καλύψει ο κρατικός προϋπολογισμός.

Επιπλέον, από τα διεθνή δεδομένα φαίνεται πως οι προτάσεις ούτε τη δημογραφική κρίση θα αντιμετωπίσουν, ούτε τη δημόσια οικονομικά θα ελαφρύνουν, ούτε καλύτερες αποδόσεις θα πετύχουν και αποτελούν ξεκάθαρα μια ιδεολογική επιλογή νεοφιλελεύθερης ακέλης που εξημερεί τις σκευές του παρελθόντος για την ιδιωτικοποίηση της κοινωνικής ασφάλισης και δεν είναι αντίστοιχη με την οικονομική πραγματικότητα σήμερα. Πρόταση χωρίς καμία ουσιαστική συμβολή στην εξασφάλιση της βιωσιμότητας του ασφαλιστικού σύμφωνα με τα δεδομένα των αναλογιστικών μελετών που έχει επιτευχθεί με τη μεταρρύθμιση του 2016. Πρόταση ξεκάθαρα ξεπερασμένη σύμφωνα με τα δεδομένα των ασφαλιστικών συστημάτων των δεκαετιών χωρών που επικύρωσαν αναποτελεσματικά αυτή την αλλαγή. Πρόταση υψηλής επισφάλειας δεδομένων των αβεβαιότητων και στην οικονομία και στα δημόσια οικονομικά αλλά και στα δεδομένα για την ανάπτυξη και συνακόλουθα για τις αποδόσεις τα επόμενα 40 έτη.

¹ ILO (2019). «Reversing Pension Privatization: Rebuilding public pension systems in Eastern European and Latin American Countries (2000-2018)», International Labour Office, Geneva https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/-ed_protect/-soc_sec/documents/publication/wcms_648574.pdf.

² Ρομπόλη Σ. και Μπέτσος Β. (2021), 30 χρόνια αποτυχίας από την κεφαλαιοποίηση της κοινωνικής ασφάλισης, άρθρο στο <https://www.koinon.gr/koinonia/item/4073-30-xronia-apotyxi-as-apo-tin-kefalaiopoiisi-tis-koinonikis-asfalisis-s-rompoli-kai-g-mpetsi>.

³ Πισσαρίδης Χ., Βαγιανός Δ., Βέτσος Ν., Μεγύρη Κ. (2020), Σχέδιο Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία, Τελική Έκθεση.

⁴ Ρομπόλη Σ. και Μπέτσος Β. (2021), Πώς οι αλλαγές στην επικουρική ασφάλιση υπονομεύουν την ανάπτυξη, διαθέσιμο στο, <https://www.euro2day.gr/specials/opinions/article/2061209/pos-oi-allages-stin-epikourikh-asfalish-yponomeyoy.html>.

⁵ Πισσαρίδης Χ., Βαγιανός Δ., Βέτσος Ν., Μεγύρη Κ. (2020), Σχέδιο Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία, Τελική Έκθεση, διαθέσιμο στο https://www.kathimerini.gr/wp-content/uploads/2020/11/growth_plan_2020-11-23_1021.pdf.

* Το κείμενο δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Ινστιτούτου Εναλλακτικών Πολιτικών ΕΝΑ (www.enainstitute.org)

ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΣΤΙΣ ΠΑΓΙΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΟΦΕΙΛΩΝ

ΣΕ 24 Ή 48 ΔΟΣΕΙΣ • ΟΙ ΕΥΝΟΪΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

ΓΙΑ ΟΣΟΥΣ ΠΛΗΤΤΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΝΔΗΜΙΑ

Δεύτερη ευκαιρία για παλαιά χρέη

ΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Η δυνατότητα παρέχεται για ληξιπρόθεσμα χρέη προς την εφορία ενταγμένα σε παλαιές πάγιες ρυθμίσεις που απολήσθησαν μετά την 1η-11-2019

Το δικαίωμα της δεύτερης ευκαιρίας σε χιλιάδες οφειλέτες που απώλεσαν φορολογικές ρυθμίσεις παρέχεται με απόφαση του υφυπουργού Οικονομικών, Απόστολου Βεαυρόπουλου.

Δεύτερη ευκαιρία να ρυθμίσουν ληξιπρόθεσμες οφειλές προς την εφορία σε πολλές μηνιαίες δόσεις δίδει το υπουργείο Οικονομικών από τις 18 Ιουνίου σε χιλιάδες φορολογουμένους οι οποίοι ήταν την 1η Νοεμβρίου 2019 ενταγμένοι σε παλαιές πάγιες ρυθμίσεις 12 ή 24 δόσεων ή σε άλλες πιο παλαιές ρυθμίσεις, αλλά μετά την ημερομηνία αυτή τέθηκαν εκτός των συγκεκριμένων ρυθμίσεων (είτε επειδή δεν κατέβαλαν δύο ή περισσότερες συνεχόμενες δόσεις είτε επειδή άφησαν απλήρωτα ή αρρύθμιστα άλλα νεότερα χρέη τους).

Στους φορολογουμένους αυτούς δίδεται το δικαίωμα να εντάξουν τα ανεξόφλητα υπόλοιπα των οφειλών τους από τις απολεσθείσες παλαιότερες ρυθμίσεις στη νέα πάγια ρύθμιση των 24 ή των 48 μηνιαίων δόσεων που τέθηκε σε ισχύ από τον Φεβρουάριο του 2020 με το ν. 4646/2019.

Το δικαίωμα της δεύτερης ευκαιρίας σε όλους αυτούς τους οφειλέτες θα παρέχεται σύμφωνα με την υπ' αριθμόν Α1127/2021 απόφαση του υφυπουργού Οικονομικών Αποστόλου Βεαυρόπουλου, που δημοσιεύθηκε στις 3 Ιουνίου στην «Εφημερίδα της Κυβερνήσεως»

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ
gpalai@sakis@e-typos.com

και με την οποία ενεργοποιούνται οι διατάξεις του άρθρου 292 του ν. 4738/2020 για τη δεύτερη ευκαιρία σε οφειλέτες που απώλεσαν φορολογικές ρυθμίσεις. Η απόφαση του υφυπουργού Οικονομικών προβλέπει, αναλυτικά, τα εξής:

1) Κριτήρια υπαγωγής στην πάγια ρύθμιση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 292 του ν. 4738/2020.

Βεβαιωμένες οφειλές στις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες, τα Ελεγκτικά Κέντρα και τα Τελωνεία σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Ν.Δ. 356/1974), τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013, ΚΦΔ) και τον Τελωνειακό Κώδικα που είχαν υπαχθεί σε οποιαδήποτε νομοθετική ρύθμιση τμηματικής καταβολής, η οποία κατά την 1η-11-2019 ήταν σε ισχύ και απολήσθησε μετά την ημερομηνία αυτή, δύναται να υπαχθούν στην πάγια ρύθμιση των 24 ή 48 μηνιαίων δόσεων που ισχύει σήμερα, κατόπιν αίτησης του οφειλέτη, εφόσον συντρέχουν αθροιστικά τα ακόλουθα κριτήρια:

Α. Εισοδηματικό κριτήριο (απώλειας εισοδήματος)

Για οφειλέτες φυσικά πρόσωπα επιτηδεματίες, νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες:

α. Τα συνολικά ακαθάριστα έσοδα του αμέσως προηγούμενου φορολογικού έτους από την ημερομηνία αίτησης υπαγωγής στην πάγια ρύθμιση της παρούσας, για τα οποία έχει παρέλθει η προθεσμία υποβολής της οικείας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, είναι μικρότερα κατά ποσοστό τουλάχιστον 10% από τον μέσο όρο των συνολικών ακαθάριστων εσόδων των τριών τελευταίων φορολογικών ετών ή των δύο τελευταίων φορολογικών ετών (όταν υπάρχει υποχρέωση υποβολής μόνο για δύο έτη) ή του τελευταίου φορολογικού έτους (όταν υπάρχει υποχρέωση υποβολής μόνο για ένα έτος) από την ημερομηνία αρχικής αίτησης υπαγωγής των οφειλών στην πάγια ρύθμιση της παρούσας, για τα οποία έχει παρέλθει η προθεσμία υποβολής της οικείας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. Τα ακαθάριστα έσοδα του υπόψη κριτηρίου αντλούνται από τις σχετικές δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος εκάστου έτους.

β. Ειδικά, για υποκείμενους σε ΦΠΑ,

υπόχρεους σε υποβολή δήλωσης, εφόσον δεν πληρούται το υπό α' ανωτέρω εισοδηματικό κριτήριο, ο συνολικός κύκλος εργασιών, όπως αυτός αναγράφεται στον κωδικό 312 της δήλωσης ΦΠΑ, των δύο (2) τελευταίων τριμήνων των οποίων έχει παρέλθει η προθεσμία υποβολής δήλωσης κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής των οφειλών στην πάγια ρύθμιση της παρούσας, είναι μικρότερος κατά ποσοστό τουλάχιστον 10% του συνολικού κύκλου εργασιών ΦΠΑ των δύο αντίστοιχων τριμήνων προηγούμενου έτους για τους τριώντες απολογιστικά βιβλία.

Ο συνολικός κύκλος εργασιών, όπως αυτός αναγράφεται στον κωδικό 312 της δήλωσης ΦΠΑ, των έξι (6) τελευταίων μηνών, των οποίων έχει παρέλθει η προθεσμία υποβολής δήλωσης κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής των οφειλών στην πάγια ρύθμιση της παρούσας, είναι μικρότερος κατά ποσοστό τουλάχιστον 10% του συνολικού κύκλου εργασιών των έξι αντίστοιχων μηνών προηγούμενου έτους για τους τριώντες απολογιστικά βιβλία.

Για οφειλέτες φυσικά πρόσωπα μη επιτηδεματίες:

Το συνολικό καθαρό εισόδημα του αμέσως προηγούμενου φορολογικού έτους από την ημερομηνία αίτησης υπαγωγής στην πάγια ρύθμιση της παρούσας, για το οποίο έχει παρέλθει η προθεσμία υποβολής της οικείας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, πρέπει να είναι μικρότερο:

(α) Σε περίπτωση που το καθαρό ετήσιο εισόδημα του προηγούμενου φορολογικού έτους είναι μικρότερο ή ίσο των 20.000 ευρώ, κατά ποσοστό τουλάχιστον 10% από τον μέσο όρο του καθαρού εισοδήματος των τριών τελευταίων φορολογικών ετών ή των δύο τελευταίων φορολογικών ετών (όταν υπάρχει υποχρέωση υποβολής μόνο για δύο έτη) ή του τελευταίου φορολογικού έτους (όταν υπάρχει υποχρέωση υποβολής μόνο για ένα έτος) από την ημερομηνία αρχικής αίτησης υπαγωγής των οφειλών στην πάγια ρύθμιση της παρούσας.

(β) Σε περίπτωση που το καθαρό ετήσιο εισόδημα του προηγούμενου φορολογικού έτους είναι μεγαλύτερο των 20.000 ευρώ, κατά ποσοστό τουλάχιστον 20% από τον μέσο όρο του καθαρού εισοδήματος των τριών τελευταίων φορολογικών ετών ή των δύο τελευταίων φορολογικών ετών (όταν υπάρχει υποχρέωση υποβολής μόνο για δύο έτη) ή του τελευταίου

2. ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΓΙΑ ΠΑΛΑΙΑ ΧΡΕΗ

Μέσο: . . . . . ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . .05/06/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .05/06/2021

Σελίδα: 21

φορολογικού έτους (όταν υπάρχει υποχρέωση υποβολής μόνο για ένα έτος) από την ημερομηνία αρχικής αίτησης υπαγωγής των οφειλών στην πάγια ρύθμιση της παρούσας.

Β. Περιουσιακό κριτήριο

Για οφειλέτες φυσικά πρόσωπα μη επιτηδευματίες, φυσικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, η αξία της ακίνητης περιουσίας του οφειλέτη, όπως αυτή προσδιορίζεται για τον υπολογισμό του συμπληρωματικού ΕΝΦΙΑ και όπως αυτή προκύπτει από την τελευταία εκδοθείσα πράξη προσδιορισμού του φόρου του οικείου φορολογικού έτους ή, εφόσον αυτή δεν έχει εκδοθεί, του αμέσως προηγούμενου, δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 280.000 ευρώ και τα μεταφορικά μέσα του αιτούντος, που αποκτήθηκαν εντός της τελευταίας τριετίας για ιδιωτική χρήση, πρέπει να έχουν συνολική αξία που δεν υπερβαίνει τα 80.000 ευρώ.

Γ. Κριτήριο συμμόρφωσης

Οι οφειλέτες -φυσικά πρόσωπα μη επιτηδευματίες, φυσικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες- των οποίων οι οφειλές ήταν ενταγμένες ρύθμιση, η οποία κατά την 1η-11-2019 ήταν

σε ισχύ και μετέπειτα απολέσθη, θα υπάγονται στην πάγια ρύθμιση των 24 ή 48 δόσεων εάν δεν έχουν απολέσει άλλη νομοθετική ρύθμιση τμηματικής καταβολής τα τελευταία 2 (δύο) ημερολογιακά έτη πριν από την 1η-11-2019.

2) Εξαιρέσεις

Εξαιρετικά, και για όσο διάστημα ισχύουν τα κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορονοϊού Covid-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του, δεν θα εφαρμόζονται τα παραπάνω κριτήρια για την παροχή δεύτερης ευκαιρίας σε όσους απώλεσαν φορολογικές και τελωνειακές ρυθμίσεις για τις ακόλουθες περιπτώσεις:

(α) Για οφειλέτες φυσικά πρόσωπα επιτηδευματίες, νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες μη υπόχρεους σε υποβολή δήλωσης ΦΠΑ που έχουν μικρότερα ακαθάριστα έσοδα κατά τουλάχιστον 5% το φορολογικό έτος 2020 σε σχέση με το φορολογικό έτος 2019 ή για υπόχρεους σε υποβολή δήλωσης ΦΠΑ με μικρότερο κύκλο εργασιών ΦΠΑ (Κωδ. 312) κατά τουλάχιστον 5% το φορολογικό έτος 2020 σε σχέση με το φορολογικό έτος 2019.

(β) Για οφειλέτες φυσικά πρόσωπα

μη επιτηδευματίες που η σύμβαση εργασίας τους ανεστάλη για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα εντός του έτους 2020 ή 2021, λόγω των μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας Covid-19.

(γ) Για οφειλέτες φυσικά πρόσωπα μη επιτηδευματίες που εντάχθηκαν στον μηχανισμό ενίσχυσης «Συν-Εργασία» ανεξαρτήτως χρονικού διαστήματος εντός του έτους 2020 ή 2021.

(δ) Για οφειλέτες φυσικά πρόσωπα ιδιοκτήτες ακινήτων οι οποίοι έλαβαν μειωμένο μίσθωμα εντός του 2020 ή 2021 και έχουν αποζημιωθεί κατόπιν ελέγχου των δηλώσεων «Covid».

Δεν υπάγονται στους εξαιρούμενους και ευνοϊκότερα αντιμετωπιζόμενους οι οφειλέτες που απέκτησαν ακίνητη περιουσία από επαχθή αιτία το δωδεκάμηνο που προηγείται της αίτησης υπαγωγής στην πάγια ρύθμιση της παρούσας, εφόσον το τμήμα υπερβαίνει το 40% του συνολικού υπολοίπου προς καταβολή της απολεσθείσας ρύθμισης. Οι οφειλέτες που αιτούνται την υπαγωγή τους στην εν λόγω ρύθμιση οφείλουν να αναγράφουν επί της αίτησής τους είτε ότι δεν απέκτησαν ακίνητη περιουσία από επαχθή αιτία το δωδεκάμηνο που προηγείται της αίτησης υπαγωγής είτε το τμήμα

στην περίπτωση απόκτησης ακίνητης περιουσίας.

3) Υποβολή αίτησης

Η αίτηση όλων των παραπάνω οφειλών για υπαγωγή στην πάγια ρύθμιση των 24 ή 48 δόσεων που ισχύει σήμερα θα υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω διαδικτυακής εφαρμογής για όλες τις περιπτώσεις που αυτό υποστηρίζεται τεχνικά. Εξαιρετικά και σε περίπτωση που υφίσταται αδυναμία διαδικτυακής υποστήριξης, η αίτηση θα πρέπει να υποβάλλεται στη ΔΟΥ ή στο Ελεγκτικό Κέντρο ή στο Τελωνείο ή στην οποιονδήποτε άλλη υπηρεσία της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), ο προϊστάμενος της οποίας είναι αρμόδιος για την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής. Η αίτηση για ρύθμιση επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσής του άρθρου 8 του ν. 1599/1986.

4) Λοιπά στοιχεία της ρύθμισης

α) Σε περίπτωση απώλειας και αυτής της ρύθμισης, δεν θα υπάρχει άλλη ευκαιρία υπαγωγής ξανά σε ρύθμιση.

β) Σε όσους φορολογούμενους εντάσσονται στην πάγια ρύθμιση οφειλές που προέρχονται από τακτικά επιβαλλόμενους φόρους (φόρο

εισοδήματος, ειδική εισφορά αλληλεγγύης, τέλος επιτηδεύματος, ΦΠΑ κ.λπ.) θα παρέχεται η δυνατότητα τμηματικής εξόφλησης των οφειλών αυτών σε 2 έως και 12 μηνιαίες δόσεις με ετήσιο επιτόκιο 5,32% ή σε 13 έως 24 μηνιαίες δόσεις με ετήσιο επιτόκιο 6,82%. Σε κάθε περίπτωση το ποσό κάθε μηνιαίας δόσης δεν θα επιτρέπεται να είναι μικρότερο από 30 ευρώ.

γ) Σε όσους φορολογούμενους εντάσσονται στην πάγια ρύθμιση οφειλές που προέρχονται από μη τακτικά επιβαλλόμενους φόρους (πρόστιμα από φορολογικούς ελέγχους, φόρους κληρονομιάς κ.λπ.) θα παρέχεται η δυνατότητα ρύθμισης είτε σε 2 έως 24 μηνιαίες δόσεις με ετήσιο επιτόκιο 5,32% είτε σε 25 έως και 48 μηνιαίες δόσεις με ετήσιο επιτόκιο 6,82%. Και στην περίπτωση αυτή, το ποσό κάθε μηνιαίας δόσης δεν θα επιτρέπεται να είναι μικρότερο από 30 ευρώ. Ο ακριβής αριθμός των δόσεων θα καθορίζεται από τη Φορολογική Διοίκηση, λαμβανομένων υπ' όψιν πρόσθετων εισοδηματικών κριτηρίων.

δ) Η ισχύς της ανωτέρω αποφάσεως αρχίζει 15 (δέκα πέντε) ημέρες από τη δημοσίευσή της στην «Εφημερίδα της Κυβερνήσεως», δηλαδή στις 18 Ιουνίου 2021. ■

4 ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Σάββατο 5 Ιουνίου 2021

Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

Δεύτερη ευκαιρία σε οφειλέτες για πάγια ρύθμιση στην εφορία

Αφορά όσους είχαν ενεργή συμφωνία τμηματικής καταβολής την 1η/11/2019

Του Γιώργου Κούρου
gkourou@naftemporiki.gr

Δεύτερη ευκαιρία σε όλους τους οφειλέτες του Δημοσίου, με βεβαιωμένα χρέη στις εφορίες, προκειμένου να ρυθμίσουν εκ νέου ευνοϊκά τα χρέη τους δίνει από τις 19 Ιουνίου το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης.

Συγκεκριμένα, οι οφειλέτες οι οποίοι είχαν υπαχθεί σε οποιαδήποτε νομοθετική ρύθμιση τμηματικής καταβολής, η οποία κατά την 1η Νοεμβρίου 2019 ήταν σε ισχύ και απολέσθηκε μετά την ημερομηνία αυτή, δύναται να υπαχθούν στην πάγια ρύθμιση των 24 δόσεων για τακτικές οφειλές (π.χ. φόρος εισοδήματος, ΕΝΦΙΑ κ.ά.), ή των 48 δόσεων για έκτακτες οφειλές (π.χ. φόρος κληρονομικών κ.ά.).

Η αίτηση για υπαγωγή στην πάγια ρύθμιση υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω διαδικτυακής εφαρμογής για όλες τις περιπτώσεις που αυτό υποστηρίζεται τεχνικά. Εξαιρετικά όμως, και σε περίπτωση που υφίσταται αδυναμία διαδικτυακής υποστήριξης, η αίτηση υποβάλλεται στη ΔΟΥ ή Ελεγκτικό Κέντρο ή Τελωνείο ή άλλη Υπηρεσία της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), ο προϊστάμενος της οποίας είναι αρμόδιος για την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής, ενώ σε κάθε περίπτωση η αίτηση για ρύθμιση επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης (άρθρο 8 του ν. 1599/1986).

Σε κάθε περίπτωση, οι οφειλέτες φυσικά πρόσωπα μη επιτηδευματίες, φυσικά πρόσωπα επιτηδευματίες, νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, ο οφειλέτης του οποίου οι οφειλές ήταν σε νομοθετική ρύθμιση, η οποία κατά την 1η Νοεμβρίου 2019 ήταν σε ισχύ και μετέπειτα απολέσθη, μπορούν να «κερδίσουν» τη δεύτερη ευκαιρία μόνο υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχουν χάσει άλλη νομοθετική ρύθμιση τμηματικής καταβολής τα τελευταία δύο ημερολογιακά έτη πριν από την 1η.11.2019.

Αξίζει βέβαια να σημειωθεί ότι, για να έχουν τη δυνατότητα να υποχρεούνται να υποβάλουν την εν λόγω αίτηση δεύτερης ευκαιρίας για την ισχύουσα πάγια ρύθμιση θα πρέπει, σύμφωνα και με την υπ' αριθμ. Α.1127/4.6.2021 απόφαση του

Βασική προϋπόθεση για τη δεύτερη ευκαιρία ευνοϊκής ρύθμισης αποτελεί να μην έχει απολεσθεί άλλη ρύθμιση τμηματικής καταβολής τα τελευταία δύο ημερολογιακά έτη πριν από την 1η.11.2019.

υφυπουργού Οικονομικών Απόστολου Βεσυρόπουλου, να πληρούν συγκεκριμένα εισοδηματικά (απόλεια εισοδήματος) και περιουσιακά κριτήρια.

Ειδικότερα, όσον αφορά πρώτα απ' όλα τα εισοδηματικά κριτήρια, για τους οφειλέτες, φυσικά πρόσωπα επιτηδευματίες, νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, θα πρέπει τα συνολικά ακαθάριστα έσοδα του αμέσως προηγούμενου φορολογικού έτους, δηλαδή στην προκειμένου περίπτωση του 2020, από την ημερομηνία αίτησης υπαγωγής στην ισχύουσα πάγια ρύθμιση και στη δεύτερη ευκαιρία, για τα οποία έχει παρέλθει η προθεσμία υποβολής της οικείας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, να είναι μικρότερα κατά ποσοστό τουλάχιστον 10%:

■ από τον μέσο όρο των συνολικών ακαθάριστων εσόδων των τριών τελευταίων φορολογικών ετών, ή

■ των δύο τελευταίων φορολογικών ετών (όταν υπάρχει υποχρέωση υποβολής μόνο για δύο έτη), ή

■ του τελευταίου φορολογικού έτους (όταν υπάρχει υποχρέωση υποβολής μόνο για ένα έτος) από την ημερομηνία της αρχικής αίτησης υπαγωγής των οφειλών στην εν λόγω πάγια ρύθμιση, για τα οποία έχει παρέλθει η προθεσμία υποβολής της οικείας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. Επισημαίνεται ότι τα ακαθάριστα έσοδα του συγκεκριμένου κριτηρίου ανδρούνται και θα διασταυρώνονται από τις σχετικές δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος εκάστου έτους.

Υποκείμενοι σε ΦΠΑ

Θα πρέπει να υπαγραμμιστεί ότι ειδικά για τους υποκείμενους σε ΦΠΑ, υπόχρεους σε υποβολή δήλωσης, εφόσον δεν πληρούνται το ανωτέρω εισοδηματικό κριτήριο, θα πρέπει ο συνολικός κύκλος εργασιών, όπως αυτός

αναγράφεται στον κωδικό 312 της δήλωσης ΦΠΑ, των 2 τελευταίων τριμήνων των οποίων έχει παρέλθει η προθεσμία υποβολής δήλωσης κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής των οφειλών στην πάγια ρύθμιση, να είναι μικρότερος κατά ποσοστό τουλάχιστον 10% του συνολικού κύκλου εργασιών ΦΠΑ των δύο αντίστοιχων τριμήνων προηγούμενου έτους για τους προϋπηρεσιών αλληλεγγύης βιβλία.

Από την άλλη πλευρά, ο συνολικός κύκλος εργασιών, όπως αυτός αναγράφεται στον κωδικό 312 της δήλωσης ΦΠΑ, των 6 τελευταίων μηνών, των οποίων έχει παρέλθει η προθεσμία υποβολής δήλωσης κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής των οφειλών στην πάγια ρύθμιση, μπορεί να είναι μικρότερος κατά ποσοστό τουλάχιστον 10% του συνολικού κύκλου εργασιών των έξι αντίστοιχων μηνών προηγούμενου έτους ή ούσους όμως προϋν διπλογραφικά βιβλία.

Φυσικά πρόσωπα

Όσον αφορά τους οφειλέτες φυσικά πρόσωπα μη επιτηδευματίες, αναγκαίο κριτήριο είναι όπως το συνολικό καθαρό εισόδημα του αμέσως προηγούμενου φορολογικού έτους από την ημερομηνία της αίτησης υπαγωγής στην πάγια ρύθμιση και στη δεύτερη ευκαιρία, για το οποίο έχει παρέλθει και η προ-

θεσμία υποβολής της οικείας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, είναι μικρότερο:

α) κατά ποσοστό τουλάχιστον 10% από τον μέσο όρο του καθαρού εισοδήματος των τριών τελευταίων φορολογικών ετών ή των δύο τελευταίων φορολογικών ετών (όταν υπάρχει υποχρέωση υποβολής μόνο για δύο έτη) ή του τελευταίου φορολογικού έτους (όταν υπάρχει υποχρέωση υποβολής μόνο για ένα έτος) από την ημερομηνία αρχικής αίτησης υπαγωγής των οφειλών στην πάγια ρύθμιση της παρούσας, σε περίπτωση όμως που το καθαρό επίσημο εισόδημα του προηγούμενου φορολογικού έτους είναι μικρότερο ή ίσο των 20.000 ευρώ.

β) κατά ποσοστό τουλάχιστον 20% από τον μέσο όρο του καθαρού εισοδήματος των τριών τελευταίων φορολογικών ετών ή των δύο τελευταίων φορολογικών ετών (όταν υπάρχει υποχρέωση υποβολής μόνο για δύο έτη) ή του τελευταίου φορολογικού έτους (όταν υπάρχει υποχρέωση υποβολής μόνο για ένα έτος) από την ημερομηνία αρχικής αίτησης υπαγωγής των οφειλών στην πάγια ρύθμιση της παρούσας, στην περίπτωση όμως που το καθαρό επίσημο εισόδημα του προηγούμενου φορολογικού έτους είναι μεγαλύτερο των 20.000 ευρώ.

Περιουσιακό κριτήριο

Αναγκαία προϋπόθεση για να τύχουν οι οφειλέτες φυσικά πρόσωπα μη επιτηδευματίες, φυσικά πρόσωπα επιτηδευματίες, νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες της δεύτερης ευκαιρίας που δίνει τη δυνατότητα ρύθμισης των χρεών τους με βάση την πάγια ρύθμιση, είναι η αξία της ακίνητης περιουσίας τους, όπως αυτή προσδιορίζεται για τον υπολογισμό του συμπληρωματικού ΕΝΦΙΑ και η οποία προκύπτει από την τελευταία εκδοθείσα πράξη προσδιορισμού του φόρου του οικείου φορολογικού έτους και, εφόσον αυτή δεν έχει εκδοθεί, του αμέσως προηγούμενου, να μην υπερβαίνει τις 280.000 ευρώ και τα μεταφορικά μέσα του αιτούντος, που αποκτήθηκαν εντός της τελευταίας τριετίας για ιδιωτική χρήση, να έχουν συνολικά αξία που δεν υπερβαίνει τις 80.000 ευρώ.

ΣΜΔ: 1491872

Εξαιρέσεις που τίθενται όσο διαρκεί η πανδημία

▼ Σύμφωνα και με την υπ' αριθμ. Α.1127/4.6.2021 απόφαση του υφυπουργού Οικονομικών Απόστολου Βεσυρόπουλου, εξαιρετικά και για όσο διάστημα ισχύουν τα κατεπιφροντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορονοϊού Covid-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του δεν εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα κριτήρια για την παροχή δεύτερης ευκαιρίας για τις απολεσθείσες φορολογικές και τελωνειακές ρυθμίσεις μόνο για τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) Για οφειλέτες φυσικά πρόσωπα επιτηδευματίες, νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες μη υπόχρεους σε υποβολή δήλωσης ΦΠΑ που έχουν μικρότερα ακαθάριστα έσοδα κατά τουλάχιστον 5% το φορολογικό έτος 2020, σε σχέση με το φορολογικό έτος 2019, ή για υπόχρεους σε υποβολή δήλωσης ΦΠΑ με μικρότερο κύκλο εργασιών ΦΠΑ (Κωδ.312) κατά τουλάχιστον 5% το φορολογικό έτος 2020 σε σχέση με το φορολογικό έτος 2019.
- β) Για οφειλέτες φυσικά πρόσωπα μη επιτηδευματίες που η σύμβαση εργασίας τους αναστάλη για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα εντός του έτους 2020 ή 2021, λόγω των μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας Covid-19.
- γ) Για οφειλέτες φυσικά πρόσωπα μη επιτηδευματίες που εντάχθηκαν στον μηχανισμό ενίσχυσης «Συν-Εργασία» ανεξαρτητως χρονικού διαστήματος εντός του έτους 2020 ή 2021.
- δ) Για οφειλέτες φυσικά πρόσωπα ιδιοκτήτες ακινήτων, οι οποίοι έλαβαν μειωμένο μίσθωμα εντός του έτους 2020 ή 2021 και έχουν αποζημιωθεί κατόπιν ελέγχου των δηλώσεων Covid.

Οι 10 αλλαγές που φέρνουν ανατροπές στα εκκαθαριστικά 3.200.000 μισθωτών

Πώς θα υπολογιστεί ο φόρος εισοδήματος

Του Γιώργου Παλατσάκη
gpala@naftemporiki.gr

Δέκα σημαντικές αλλαγές επέρχονται φέτος στον υπολογισμό και στον τρόπο εξόφλησης των φόρων για τα εισοδήματα των μισθωτών. Οι αλλαγές αυτές θα φέρουν τα πάνω κάτω στα εκκαθαριστικά σημειώματα που θα λάβουν οι φορολογούμενοι αυτοί αμέσως μόλις ολοκληρώσουν την ηλεκτρονική υποβολή των φορολογικών δηλώσεων για τα εισοδήματα του 2020.

Η πλατφόρμα για την υποβολή των δηλώσεων φορολογίας των εισοδημάτων του 2020 έχει ήδη τεθεί σε λειτουργία από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ). Συνολικά περίπου 3,2 εκατομμύρια μισθωτοί φορολογούμενοι αναμένεται να υποβάλουν ηλεκτρονικά τις δηλώσεις τους για τα εισοδήματα του προηγούμενου έτους. Φέτος όμως τα πράγματα αναμένεται να είναι εντελώς διαφορετικά ως προς τα αποτελέσματα της εκκαθάρισης των φορολογικών δηλώσεων. Κι αυτό διότι, με νόμους που ψηφίστηκαν το 2019, το 2020 και φέτος, επίδωσαν σημαντικές αλλαγές στις παραμέτρους υπολογισμού των φόρων, όπως η αύξηση των αφορολόγητων ορίων για τους μισθωτούς εργαζομένους με εξαρτώμενα τέκνα, η μείωση του κατώτατου φορολογικού συντελεστή από το 22% στο 9%, η μείωση των φορολογικών συντελεστών κατά μία ποσοστιαία μονάδα για τα εισοδηματικά κλίμακα άνω των 20.000 ευρώ και η μη εφαρμογή των τεκμηρίων διαβίωσης και του μέτρου των e-αποδείξεων για τους μισθωτούς του ιδιωτικού τομέα που επλήθυναν από την επιδημία του κορονοϊού.

Με δεδομένη και τη σημαντική μείωση την οποία έχουν υποστεί τα φορολογητέα εισοδήματα των περισσότερων εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα, εξαιτίας των περιοριστικών μέτρων που εφαρμόστηκαν από τον Μάρτιο έως τον Δεκέμβριο

του προηγούμενου έτους, για την αντιμετώπιση του κορονοϊού, οι εν λόγω φορολογούμενοι, στη συντριπτική τους πλειονότητα, είτε δεν θα πληρώσουν καθόλου φόρο, είτε θα καταστούν δικαιούχοι είσπραξης επιστροφών φόρου, είτε θα κληθούν να πληρώσουν ποσά φόρων σημαντικά μειωμένα σε σύγκριση με αυτά που εκλήθησαν να καταβάλουν πέρυσι.

Κατά τη διαδικασία εκκαθάρισης των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος που θα υποβάλουν φέτος οι μισθωτοί φορολογούμενοι, για να δηλώσουν τα εισοδήματα έτους 2020, θα ισχύσουν συνολικά 10 σημαντικές αλλαγές στους κανόνες υπολογισμού και εξόφλησης των φόρων. Οι αλλαγές αυτές είναι οι ακόλουθες:

1 Μειώσεις φορολογικών συντελεστών στη βασική κλίμακα υπολογισμού του φόρου για τα εισοδήματα από μισθούς.

Στην κλίμακα εκκαθάρισης του φόρου για τα εισοδήματα αυτά επέρχονται οι ακόλουθες αλλαγές: **α)** Μείωση εισαγωγικού (ελάχιστου) φορολογικού συντελεστή από 22% σε 9% για τα πρώτα 10.000 ευρώ του ετήσιου εισοδήματος.

β) Μείωση του φορολογικού συντελεστή που αντιστοιχεί στο τμήμα του εισοδήματος από τα 20.000,01 έως τα 30.000 ευρώ, από το 29% στο 28%.

γ) Μείωση του φορολογικού συντελεστή που αντιστοιχεί στο τμήμα του εισοδήματος από τα 30.000,01 έως τα 40.000 ευρώ, από το 37% στο 36%.

δ) Μείωση του φορολογικού συντελεστή που αντιστοιχεί στο τμήμα του εισοδήματος πάνω από τα 40.000 ευρώ, από το 45% στο 44%.

2 Αύξηση των αφορολόγητων ορίων για τα εισοδήματα από μισθούς. Για όσους μισθωτούς βαρύνονται με εξαρτώμενα τέκνα το αφορολόγητο όριο εισοδήματος αυξάνεται:

- από 8.863,63 ευρώ σε 9.000 ευρώ για όσους βαρύνονται με ένα εξαρτώμενο τέκνο

- από 9.090,90 ευρώ σε 10.000 ευρώ για όσους βαρύνονται με δύο εξαρτώμενα τέκνα

- από 9.545,45 ευρώ σε 11.000 ευρώ για όσους βαρύνονται με τρία εξαρτώμενα τέκνα

- από 9.545,45 ευρώ σε 12.000 ευρώ για όσους βαρύνονται με τέσσερα εξαρτώμενα τέκνα

- από 9.545,45 ευρώ σε 13.000 ευρώ για όσους βαρύνονται με πέντε εξαρτώμενα τέκνα

- από 9.545,45 ευρώ σε 14.000 ευρώ για όσους βαρύνονται με έξι εξαρτώμενα τέκνα

- από 9.545,45 ευρώ σε 15.000 ευρώ για όσους βαρύνονται με επτά εξαρτώμενα τέκνα κ.ο.κ.

3 Κατά την εκκαθάριση των φετινών δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, θα απαλλαγούν πλήρως από τα τεκμήρια διαβίωσης οι παρακάτω κατηγορίες μισθωτών φορολογουμένων:

α) Οι εργαζόμενοι στον ιδιωτικό τομέα των οποίων οι συμβάσεις εργασίας κατά τη διάρκεια του 2020 τέθηκαν σε αναστολή, έστω και για μικρό χρονικό διάστημα, επειδή οι επιχειρήσεις στις οποίες απασχολούνται είτε αναγκάστηκαν να αναστείλουν τη λειτουργία των καταστημάτων ή των εγκαταστάσεων παραγωγής ή των γραφείων τους με κρατική εντολή στο πλαίσιο των μέτρων για τον περιορισμό της διάδοσης του κορονοϊού είτε ήταν απλά «πληττωμένες».

β) Οι εργαζόμενοι που εντάχθηκαν στο πρόγραμμα ΣΥΝ-ΕΡ-ΓΑΣΙΑ, ανεξαρτητως χρονικού διαστήματος μέσα στο 2020.

γ) Οι ναυτικοί των οποίων η σύμβαση ναυτολόγησης αναστέλλεται για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα μέσα στο 2020.

Οι 3 παραπάνω κατηγορίες μισθωτών φορολογουμένων θα φορολογηθούν φέτος αποκλειστικά με βάση τα πραγματικά εισοδήματα που απέκτησαν το 2020, έστω κι αν τα τεκμήρια διαβίωσης προσδιορίζουν σε υψηλότερο επίπεδο τα φορολογητέα εισοδήματά τους, εφόσον πληρούνται οι παρακάτω 3 προϋποθέσεις:

Η πλατφόρμα για την υποβολή των δηλώσεων φορολογίας των εισοδημάτων του 2020 έχει ήδη τεθεί σε λειτουργία από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ).

Προθεσμίες υποβολής των φορολογικών δηλώσεων

8 Όποιοι μισθωτοί φορολογούμενοι υποβάλουν τις δηλώσεις τους μέχρι τις 28 Ιουλίου θα έχουν τη δυνατότητα να καταβάλουν τον φόρο εισοδήματος και τις λοιπές επιβαρύνσεις που θα προκύψουν από την εκκαθάριση των δηλώσεών τους σε 8 μηνιαίες δόσεις. Η πρώτη δόση θα πρέπει να εξοφληθεί έως τις 30 Ιουλίου και κάθε μία από τις επόμενες 7 δόσεις μέχρι τα τέλη των μηνών Αυγούστου, Σεπτεμβρίου, Οκτωβρίου, Νοεμβρίου, Δεκεμβρίου 2021, Ιανουαρίου και Φεβρουαρίου 2022.

9 Εναλλακτικά, οι φορολογούμενοι αυτοί θα μπορούν να εξοφλήσουν τα ποσά των φόρων και των λοιπών επιβαρύνσεων εφάπαξ, με έκπτωση 3%, μέχρι τις 30 Ιουλίου.

10 Για όσους μισθωτούς φορολογούμενους δεν καταφέρουν να υποβάλουν τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος μέχρι τις 28 Ιουλίου, δεν θα ισχύσει πρόστρομο εκπτώσεως εφάπαξ. Και αυτοί οι φορολογούμενοι θα θεωρούνται εμπρόθεσμοι, εφόσον υποβάλουν τις δηλώσεις τους μέχρι τις 27 Αυγούστου. Οι φορολογούμενοι αυτοί θα είναι ωστόσο υποχρεωμένοι να καταβάλουν μέχρι τις 30 Αυγούστου μαζεμένες τις δύο πρώτες δόσεις των φόρων που θα έχουν προκύψει από την εκκαθάριση των δηλώσεών τους.

α) εφόσον τουλάχιστον σε ένα από τα δύο προηγούμενα χρόνια, το 2019 και το 2020, δεν φορολογήθηκαν με βάση τα τεκμήρια διαβίωσης,

β) εφόσον δεν υπήρξε αύξηση των τεκμηρίων διαβίωσης το φορολογικό έτος 2020 σε σύγκριση με το φορολογικό έτος 2019, δηλαδή εφόσον δεν σημειώθηκε κάποια μεταβολή στα περιουσιακά στοιχεία τους που να επηρεάσει ανοδικά τα ποσά των τεκμηρίων διαβίωσης που τους βαρύνουν,

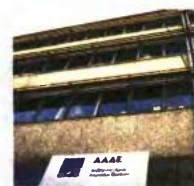
γ) εφόσον τυχόν δαπάνες για απόκτηση περιουσιακών στοιχείων που πραγματοποιήσαν το 2020 (για αγοράς ακινήτων, αυτοκινήτων, μετοχών κ.λπ.) δεν υπερβαίνουν το πραγματικό τους εισόδημα ή το υπερβαίνουν αλλά η επιπλέον διαφορά δικαιολογείται με χρηματικά ποσά που θα αναγραφούν στη φετινή φορολογική δήλωση (λοιπά εισο-

δήματα απαλλασσόμενα ή αυτοτελώς φορολογούμενα, δάνεια, δωρεές, έκτακτα εισοδήματα, άλλες οικονομικές ενισχύσεις, έσοδα από πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων κ.λπ.)

4 Για κάθε μισθωτό φορολογούμενο που δεν πληροί τις παραπάνω προϋποθέσεις και στη φετινή δήλωση φορολογίας εισοδήματος, που θα υποβάλει για το φορολογικό έτος 2020, τα τεκμήρια διαβίωσης θα προσδιοριστούν το φορολογητέο εισόδημα του σε επίπεδο υψηλότερο του πραγματικού δηλωθέντος, θα ληφθεί υπόψη ως τεκμήριο εισόδημα το μικρότερο ποσό τεκμηρίων διαβίωσης μεταξύ των φορολογικών ετών 2018, 2019 και 2020, εφόσον όμως μεταξύ των φορολογικών ετών 2019 και 2020 δεν σημειώθηκε αύξηση του συνολικού ποσού των τεκμηρίων διαβίωσης.

Τι θα ισχύσει για τις e-αποδείξεις

5 Κατά την εκκαθάριση των φετινών δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, όσοι μισθωτοί υπάγονται στις 3 κατηγορίες πληγέντων οικονομικά από την πανδημία του κορονοϊού καθώς επίσης και όσοι μισθωτοί εργαζόμενοι έκλεισαν μέχρι και τις 31-12-2019 το 60ό έτος της ηλικίας τους, εφόσον δεν έχουν καταφέρει να καλύψουν ποσοστό 30% του ατομικού ετήσιου εισοδήματος του 2020 με δαπάνες εξοφληθείσες μέσω ηλεκτρονικών μεθόδων πληρωμής (μέσω πιστωτικών ή χρεωστικών ή προπληρωμένων καρτών ή μέσω web-banking κ.λπ.), δεν θα επιβαρυνθούν καθόλου με επιπλέον φόρο εισοδήματος επί του ακάλυπτου ποσού. Δηλαδή οι φορολογούμενοι αυτοί εξαιρούνται πλήρως.

6 Για όσους μισθωτούς φορολογούμενους δεν εμπήκουν στις παραπάνω εξαιρέσεις αλλά κατά τη διάρκεια του 2020 εξόφλησαν με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής δαπάνες που αντιστοιχούν σε ποσοστό μεταξύ 20% και 30% ατομικού ετήσιου εισοδήματος του 2020, ο επιπλέον φόρος εισοδήματος με τον οποίο θα επιβαρυνθούν λόγω μη κάλυψης του 30%, θα υπολογιστεί επί του ποσού που παρέμεινε ακάλυπτο, με συντελεστή μειωμένο κατά 50%, δηλαδή με 11% αντί με 22%.

7 Επιπλέον, για όλους τους μισθωτούς φορολογούμενους που υπόκεινται στην υποχρέωση να έχουν εξοφλήσει με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής δαπάνες συνολικού ποσού ίσου με το 30% του ετήσιου πραγματικού εισοδήματος του 2020, τα έκτακτα εισοδήματα που απέκτησαν το 2020 δεν θα συνυπολογιστούν στο επίσημο αυτό εισόδημα.

5. ΟΙ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΠΟΥ ΔΙΝΕΙ Ο ΝΕΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ

Μέσο: . . . . . ΑΞΙΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 05/06/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 05/06/2021

Σελίδα: 13

Με «κούρεμα» οφειλών και προστασία της πρώτης κατοικίας ο νέος πτωχευτικός νόμος της δεύτερης ευκαιρίας τέθηκε σε ισχύ από την 1η Ιου-

νίου και αφορά νοικοκυριά αλλά και μικρές επιχειρήσεις.

Ο νέος κώδικας δίνει την ευκαιρία σε χιλιάδες νοικοκυριά, μικρές επιχειρήσεις και ελεύθερους επαγγελματίες να ρυθμίσουν και να διευθετήσουν όλες τις οφειλές τους προς τις τράπεζες, τους διαχειριστές δανείων, το Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία.

Συγκεκριμένα ο νέος Νόμος 4738/2020 για τη «Ρύθμιση οφειλών και παροχή 2ης ευκαιρίας» ανοίγει τον δρόμο τόσο για τη διευθέτηση των οφειλών όσο και για την καθολική απαλλαγή από τα χρέη, καθώς ο νέος νόμος έχει δύο βραχίονες.

Πιο αναλυτικά:

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλλουν αίτημα στην ηλεκτρονική πλατφόρμα της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους και να ρυθμίσουν το σύνολο των χρεών τους μέσα από τη διαδικασία του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζουν ότι:

- Δεν θα βρεθούν αντιμέτωποι με διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης, όπως είναι κατασχέσεις και πλειστηριασμοί.

- Θα μπορούν να αποπληρώσουν τις οφειλές τους προς το Δημόσιο και τα Ασφαλιστικά Ταμεία σε διάστημα μέχρι και 20 χρόνια, εξασφαλίζοντας 240 δόσεις.

- Οι δόσεις για τις οφειλές προς τις τράπεζες, μπορούν να φτάσουν τις 420, δηλαδή ο χρόνος εξυπηρέτησης φτάνει τα 35 χρόνια. Όμως εδώ υπάρχει «κόφτης» ηλικίας, που είναι τα 85 έτη του δανειολήπτη. Δηλαδή δανειολήπτης ηλικίας 50 ετών σήμερα μπορεί να πάρει τις 420 δόσεις, όχι όμως ο δανειολήπτης που είναι σήμερα 60 ετών. Στην περίπτωση δανειοληπτών μεγαλύτερης ηλικίας το μέγιστο των δόσεων εξασφαλίζεται μέσω εγγυητή νεότερης ηλικίας.

- Επίσης ειδικά για τα εύρωστα νοικοκυριά επιδοτείται από το κράτος η δόση του δανείου πρώτης κατοικίας για 5 χρόνια.

- Παρέχεται η δυνατότητα και για «κούρεμα» μέρους της οφειλής σύμφωνα με τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια που προβλέπονται από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

- Κομβικό σημείο για την επιτυχία της ρύθμισης είναι ότι η λύση θα πρέπει να είναι

Οι ευκαιρίες που δίνει ο νέος κώδικας

«Κούρεμα» οφειλών και προστασία της πρώτης κατοικίας περιλαμβάνει ο νέος πτωχευτικός νόμος της δεύτερης ευκαιρίας

Κομβικό σημείο για την επιτυχία της ρύθμισης είναι ότι η λύση θα πρέπει να είναι βιώσιμη σε βάθος χρόνου

βιώσιμη σε βάθος χρόνου, για να μπορεί να αντεπεξέλθει ο οφειλέτης στην εξυπηρέτηση της δόσης. Ο δεύτερος βραχίονας του νόμου αφορά τη διαγραφή όλων των οφειλών. Οι οφειλέτες απαλλάσσονται από χρέη, αλλά και από την περιουσία που ενδεχομένως έχουν και τους δίνεται η καλύτερη ευκαιρία για μία νέα αρχή.

Στην περίπτωση αυτή ο οφειλέτης υποβάλλει αίτηση στο δικαστήριο και ακολουθείται θεσμοθετημένη διαδικασία, η απαλλαγή από όλα τα χρέη και η παροχή δεύτερης ευκαιρίας.

Σε αυτήν την διαδικασία πτώχευσης των νοικοκυριών κομβικός είναι ο ρόλος του φορέα απόκτησης και επαναμίσθωσης των ακινήτων, ειδικά για την προστασία της πρώτης κατοικίας των πραγματικά εύρωστων νοικοκυριών και εκείνων που βρίσκονται σε πλήρη αδυναμία εξυπηρέτησης των οφειλών τους.

Ο φορέας, λοιπόν, θα αγοράζει την πρώτη κατοικία των οικονομικά εύρωστων νοικοκυριών και στη συνέχεια θα τους νοικιάζει

το σπίτι τους. Και παράλληλα οι οικονομικά αδύναμοι θα λαμβάνουν επίδομα ενοικίου, σύμφωνα με την πρόνοια του Νόμου 4472/2017, που στηρίζει με επίδομα στέγασής όσους δεν έχουν ιδιόκτητη κατοικία (και ανήκουν στις εύρωστες ομάδες του πληθυσμού).

Στόχος του νέου νόμου της δεύτερης ευκαιρίας είναι η προστασία της πρώτης κατοικίας των νοικοκυριών, αλλά και της επαγγελματικής στέγης μικρομεσαίων επιχειρηματιών και ελεύθερων επαγγελματιών, πρόνοια που λαμβάνεται πρώτη φορά για τους μικρούς επιχειρηματίες.

Επιδίωξη του νέου νόμου είναι αφενός η προστασία της πρώτης κατοικίας των εύρωστων νοικοκυριών και των οικονομικά ανήμπορων, αλλά και η ενίσχυση της κουλτούρας πληρωμών.

Να σημειωθεί ότι από τη στιγμή που έξεπασε η κρίση της Covid-19, η κυβέρνηση σε σειρά μέτρων προχώρησε στην πλήρη προστασία της πρώτης κατοικίας των πολιτών που επλήγησαν από τις τράπεζες και τις εταιρίες διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις σε διάστημα 19 μηνών από τον Ιούλιο του 2019 έως και τον Ιανουάριο του 2021.

Βιώσιμες ρυθμίσεις προς τους οφειλέτες

■ **ΕΝ ΤΩ ΜΕΤΑΞΥ**, άλλο ένα μέτρο προστασίας για τα κορωνόηλκτα νοικοκυριά είναι τα προγράμματα επιδότησης «Γέφυρα I και II» που είναι σε ισχύ μέχρι το τέλος του έτους. Την ίδια ώρα και επειδή η δημιουργία του φορέα απόκτησης και επαναμίσθωσης των ακινήτων, που προστατεύει το

δικαίωμα στέγασής, καθυστερεί, οι τράπεζες και servicers θα εστιάσουν στις βιώσιμες ρυθμίσεις προς τους οφειλέτες, με σκοπό να αποφύγουν τους πλειστηριασμούς και να μην βγάλουν στο σφυρί πρώτες κατοικίες εύρωστων νοικοκυριών.

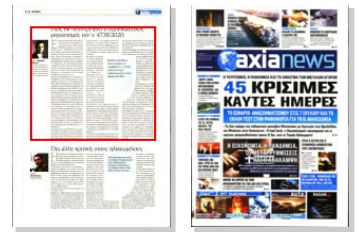
Να σημειωθεί ότι στεγαστικά, κατανα-

λωτικά και επιχειρηματικά δάνεια, συνολικού ύψους 22 δισ. ευρώ (περισσότερα από 415 κιλιάδες δάνεια) ρυθμίστηκαν από τις τράπεζες και τις εταιρίες διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις σε διάστημα 19 μηνών από τον Ιούλιο του 2019 έως και τον Ιανουάριο του 2021.

Μέσο: . . . . . ΑΞΙΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 05/06/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 05/06/2021

Σελίδα: 14

Πώς θα λειτουργήσει ο εξωδικαστικός μηχανισμός του ν. 4738/2020;

Γράφει ο **Δημήτρης Μπούκας**

δικηγόρος και διαπιστευμένος διαμεσολαβητής με ειδίκευση στις χρηματοοικονομικές και τραπεζικές διαφορές (www.dboukas.gr, www.middle-point.gr)

Εδώ και λίγες μέρες έχει τεθεί σε λειτουργία η πλατφόρμα του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών που ψηφίστηκε με τον ν. 4738/2020 για τη ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας, δηλαδή το νέο πτωχευτικό δίκαιο. Πλέον, επιχειρήσεις, ελεύθεροι επαγγελματίες και νοικοκυριά, που έχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τις τράπεζες, την Εφορία και τα Ασφαλιστικά Ταμεία ή οφειλές που δεν είναι σε καθυστέρηση, ωστόσο, υφίσταται μείωση των εισοδημάτων τους κατά 20% τουλάχιστον θα μπορούν να προχωρούν σε συνολική διευθέτηση των χρεών τους.

Βασική προϋπόθεση είναι οι οφειλές να υπερβαίνουν τις 10.000 ευρώ και να μην οφείλονται μόνο σε έναν φορέα κατά 90%. Κάθε ενδιαφερόμενος θα μπορεί να υποβάλει αίτηση ηλεκτρονικά μέσω της ειδικής πλατφόρμας της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους. Η διαδικασία θα πρέπει να ολοκληρώνεται το αργότερο εντός δύο μηνών και η λύση θα δίνεται αυτοματοποιημένα βάσει ειδικού αλγορίθμου υπολογίζοντας την ικανότητα αποπληρωμής του οφειλέτη. Το κρίσιμο στοιχείο το οποίο ενδέχεται να «τορπιλίσει» τη διαδικασία είναι το γεγονός πως δεν προβλέπεται η υποχρεωτική συμμετοχή των πιστωτικών ιδρυμάτων και λοιπών φορέων διαχείρισης οφειλών στη διαδικασία. Επομένως, μένει να φανεί στην πράξη αν θα τρέξει η νέα αυτή μορφή του μηχανισμού ή θα παρατηρηθούν εκ νέου οι παθογένειες της προηγούμενης διαδικασίας του ν. 4469/2017.

Αναφορικά με την διευθέτηση των οφειλών προς την Εφορία και τα Ασφαλιστικά Ταμεία υπάρχει η δυνατότητα ρύθμισής τους σε έως 240 δόσεις, ενώ προς τα πιστωτικά ιδρύματα δεν υπάρχει περιο-

ρισμός δόσεων. Στο σημείο αυτό είναι κρίσιμο να τονιστεί ότι δεν υπάρχει η δυνατότητα επιλογής ρύθμισης με κάποιον ή κάποιους πιστωτές. Μιλάμε για ρύθμιση του συνόλου των οφειλών, ενώ δεν ρυθμίζονται οφειλές προς ιδιώτες πιστωτές.

Με βάση τα παραπάνω, λοιπόν, βλέπουμε πως υπάρχουν βασικές διαφοροποιήσεις σε σχέση με την εξωδικαστική διαδικασία ρύθμισης οφειλών του ν. 4469/2017.

Καταρχάς δίνεται η δυνατότητα να ρυθμίσουν τις οφειλές τους και τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία μέχρι τώρα μπορούσαν να επιλέξουν το νόμο Κατσέλη ή την πλατφόρμα του ν. 4605/2019. Επίσης, δεν φαίνεται να υπάρχει η γραφειοκρατία και ο όγκος των δικαιολογητικών που απαιτείτο στον ν. 4469/2017 αφού σχεδόν όλα τα στοιχεία θα αντλούνται αυτόματα. Γιαυτό εξάλλου προβλέπεται συγκεκριμένη χρονική διάρκεια 2 μηνών εντός της οποίας πρέπει να έχει υπογραφεί η σύμβαση αναδιάρθρωσης. Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφερθεί ότι στον ν. 4738/2020 γίνεται λόγος για τη δημιουργία του ηλεκτρονικού Μητρώου Φερεγγυότητας, στο οποίο θα υπάρχουν καταχωρημένα τα στοιχεία –φορολογικά, τραπεζικά κ.λ.π.– του κάθε οφειλέτη.

Επιπλέον, δεν προβλέπεται ο ρόλος του συντονιστή. Ωστόσο, θεσμοθετείται η δυνατότητα προσφυγής στη διαμεσολάβη-

ση εφόσον συμφωνήσουν όλα τα μέρη της διαφοράς εντός 10 ημερών από την λήψη της πρότασης αναδιάρθρωσης από τον οφειλέτη.

Σημαντική διαφορά σε σχέση με την προηγούμενη διαδικασία είναι το γεγονός πως προβλέπεται η δυνατότητα επιδό-

σης καταβολής δόσεων για πέντε χρόνια, εφόσον ο οφειλέτης ανήκει σε ευάλωτη κοινωνική ομάδα και έχει ρυθμίσει ή δεν έχει καθυστερήσει την αποπληρωμή των οφειλών του για παραπάνω από τρεις μήνες προς τράπεζες, Εφορία και ταμεία.

Αναφορικά με τις ρυθμίσεις των οφειλών στο Δημόσιο και στα Ασφαλιστικά Ταμεία, ο αριθμός των δόσεων μπορεί να φθάσει έως τις 240 και όχι μέχρι τις 120, ενώ δεν προβλέπονται όπως στο ν. 4469/2017 συγκεκριμένα ποσοστά «κουρέματος» για τις οφειλές σε Εφορία και Ασφαλιστικά Ταμεία (85% προσαυξήσεων και τόκων, 95% προστίμων Δημοσίου).

Με δεδομένο, λοιπόν, πως η επιστροφή στην κανονικότητα συνεπάγεται και την άρση του προστατευτικού πλαισίου που υπήρχε για τη διενέργεια πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης, οι οφειλέτες θα πρέπει να εξετάσουν άμεσα τις δυνατότητες που έχουν προκειμένου να προχωρήσουν σε ρύθμιση των ληξιπρόθεσμων οφειλών τους. Μόνο έτσι θα μπορέσουν να προστατευτούν από τις επιθετικές κινήσεις τραπεζών, servicers και funds για την διεκδίκηση των απαιτήσεών τους.

Βασική προϋπόθεση είναι οι οφειλές να υπερβαίνουν τις 10.000 ευρώ και να μην οφείλονται μόνο σε έναν φορέα κατά 90%